

ричні затоки (п. 6 ст. 10 Конвенції 1982 р.; п. 6 ст. 7 Конвенції про територіальне море та прилеглу зону 1958 р.), з одного боку, та, з іншого – тим, що багато держав, ефективно використовуючи ці міжнародно-правові встановлення, ретельно і всебічно обґрунтовують віднесення своїх вод до історичних на рівні і законодавства, і допоміжних джерел міжнародного права, і доктрини.

Юридична кваліфікація за допомогою національного законодавчого акта прибережною державою якогось-небудь морського району, що примикає до її узбережжя, її історичними водами, за умови відповідності такої дії міжнародному праву, тягне значущі для інших держав юридичні наслідки. Разом із тим у міжнародному праві немає перешкод для уточнення прибережною державою зовнішніх кордонів своїх історичних вод у майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вылегжанин А.Н. Исторические воды: проблема обоснования статуса / А.Н. Вылегжанин // Актуальные проблемы современного международного права. Международно-правовые проблемы территории : сб. науч. трудов. – М. : МГИМО, 1980. – С. 90–102; Барсегов Ю.Г. Вопрос о правовом статусе и правовых основаниях приобретения титулов на исторические воды в современном международном морском праве / Ю.Г. Барсегов Ю.Г. // Советский ежегодник международного права, 1987. – М. : Наука, 1988. – С. 201–222; Нечаев Б.Н. Статус исторических вод (доктрина и практика) / Б.Н. Нечаев // Океан, техника, право / отв. ред. М.И. Лазарев, Л.В. Сперанская. – М., 1972. – С. 44–51; Bouchez L.J. The Regime of Bays in International Law. – Sythoff, Leyden. – 1964. – P. 281.
2. Конвенция ООН по морскому праву 1982 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/lawsea.shtml; Конвенция ООН о территориальном море и прилегающей зоне 1958 г. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.businesspravo.ru/Docum/DocumShow_DocumID_36409.html
3. Саксина Т.Г. Арбитражное урегулирование межгосударственных морских споров : дис. на соиск. уч. степ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Международное право; Европейское право» / Т.Г. Саксина. – М., 2007. – 200 с.
4. Juridical regime of historic waters, including historic bays. A/CN.4/143 Juridical Regime of Historic waters including historic bays – Study prepared by the Secretariat. Extract from the Yearbook of the International Law Commission: 1962, vol. II. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://legal.un.org/ilc/documentation/english/a_cn4_143.pdf
5. Вылегжанин А.Н. Решения Международного Суда ООН по спорам о разграничении морских пространств : монография / А.Н. Вылегжанин. – М. : Юрид. лит., 2004. – 224 с.
6. Bouchez L.J. The Regime of Bays in International Law. – Leyden. – 1964. – P. 281.
7. Цит. по: Shukairy A. Territorial and Historical Waters in International Law. – Beirut : Research Center, 1967. – 212 p.
8. Саваськов П.В. Исторические воды в международном морском праве / П.В. Саваськов // Морское право и международное торговое мореплавание : сб. науч. трудов. – М. : Транспорт, 1987. – С. 29–43.
9. Вылегжанин А.Н. К толкованию международно-правовых постановлений об исходных линиях / А.Н. Вылегжанин // Московский журнал международного права. – № 2. – 2011. – С. 3–22.

УДК 341.176

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУДУ

Сердюк О.В.,

д.ю.н., професор кафедри міжнародного права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Стаття присвячена визначенню впливу діяльності допоміжних консультативних органів Ради Європи на національну імплементацію європейських стандартів адміністрування судової діяльності. Тлумачення права на справедливий суд передбачає наявність організаційних та правових гарантій доступності суду, що підлягають регулярному оцінюванню. Розглядаються базові підходи європейських інститутів до проведення оцінювання діяльності судів.

Ключові слова: Європейська комісія з ефективності правосуддя (СЕПЕJ), європейські стандарти, оцінювання якості роботи суду, право на справедливий суд.

Serdiuk A.V. / EUROPEAN STANDARDS AS A FACTOR IN THE FORMATION OF NATIONAL MODELS FOR ASSESSING THE QUALITY OF COURT ACTIVITY / Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine

Стаття посвячена определению влияния деятельности вспомогательных консультативных органов Совета Европы на национальную имплементацию европейских стандартов администрирования судебной деятельности. Толкование права на справедливый суд предполагает наличие организационных и правовых гарантий доступности суда, которые подлежат регулярному оцениванию. Рассматриваются базовые подходы европейских институтов к проведению оценивания деятельности судов.

Ключевые слова: Европейская комиссия эффективности правосудия (СЕПЕJ), европейские стандарты, оценивание качества работы суда, право на справедливый суд.

Serdiuk A.V. / EUROPEAN STANDARDS AS A FACTOR IN THE FORMATION OF NATIONAL MODELS FOR ASSESSING THE QUALITY OF COURT ACTIVITY / Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine

The article is devoted to defining the impact of the subsidiary bodies of the Council of Europe advisory for national implementation of European standards of judicial administration. The interpretation of the right to a fair trial presupposes organizational and legal guarantees accessibility court to be regular assessment. We consider the basic approach of European institutions for the evaluation of the courts. This mechanism is based on use norms «soft international law» that formulated in analytic materials of the institutions of the Council of Europe. In regular reports they have a separate section on availability of quality standards of the court in the countries – members of the Council of Europe, as well as indicators to measure this quality. This comparative evaluation is important to assess the degree of implementation of the recommendations. Overall CEPEJ captures trend growth number of countries – members of the Council of Europe approves standards of the judicial system and develop appropriate evaluation instruments.

Key words: European Commission for the efficiency of justice (CEPEJ), European standards, court performance evaluation, right to a fair trial.

Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12 лютого 2015 року вперше в Україні передбачив оцінювання суддів не лише як процедури відбору суддів, але й з позицій оцінювання якості їх поточної діяльності [1]. У квітні 2015 року ще одну важливу новачку було запроваджено Радою суддів України, яка Рішенням № 28 від 02 квітня 2015 року затвердила Систему оцінювання роботи суду: стандарти показники, критерії та методи (СОРС) [2]. Такий підхід багато в чому є нетрадиційним для вітчизняної судової системи. Однак він набуває все більшого поширення в сучасному світі як один з ефективних інструментів забезпечення успішності реформи судової системи. Цим пояснюється активність інститутів Ради Європи (далі – РЕ) у сфері формування та імплементації сучасних стандартів судового адміністрування і діяльності судів загалом.

Проблема якості в оцінюванні роботи суду не є новою для українських дослідників, хоча такі дослідження традиційно акцентують увагу на проблематиці ефективності суду, яка переважно розглядається в площині «концептуальних засад» чи «методології» [3, 4, 5]. Однак, така «теоретизація» проблеми ускладнює втілення висновків в реальне життя судової системи. Натомість в переважній більшості досліджень іноземних авторів проблема якості в судовій сфері є однією з ключових. Це в значній мірі обумовлено прагматичними завданнями реформування судових органів [6]. Дослідження міжнародно-правових аспектів стандартів та методів оцінювання роботи суду фрагментарні та мають переважно описовий характер.

Метою статті є дослідження особливостей міжнародного співробітництва у сфері формування та національного впровадження інструментів оцінювання якості роботи судів в країнах, що є членами РЕ.

Для держав сталої демократії питання якості судочинства ніколи не було другорядним. Від якості діяльності судової системи в демократичному суспільстві значною мірою залежить ефективність всіх демократичних інститутів. Саме поняття суду повинно відповідати в умовах демократії низці критеріїв, за умови дотримання яких його визнають справедливим. Невипадково тлумачення поняття права на справедливий суд є одним з ключових в практиці Європейського Суду з прав людини (далі – ЄСПЛ). Ця проблематика базується на прийнятті сучасних уявлень про судочинство не лише як формалізованого способу вирішення правових конфліктів, але й соціального інституту, що задовольняє певні суспільні очікування щодо функціонування суду як інституту сучасного демократичного суспільства. Оцінка якості діяльності суду належить до новачок в адмініструванні судової системи, що має важливе значення як інструмент забезпечення справедливого, незалежного та неупередженого судочинства.

Існує майже два десятки національних чи порівняльних (міжнародних) методологій оцінювання якості, які суттєво відрізняються як своїми завданнями, так і ідеологією та технологіями оцінювання. Принциповим в процедурному відношенні є розрізнення «внутрішньої оцінки» (оцінка роботи суду самими суддями) та «оцінки користувачами судових послуг». Однак ці площини оцінювання об'єднані концептуально та ідеологічно. Сутність методології полягає у використанні системи критеріїв (стандартів якості) та показників, емпіричних вимірів, які розкривають міру наближення практики конкретного суду до певних стандартів якості, що в сукупності дають уявлення про те, яким має бути досконалий суд, тобто суд, в якому у повній мірі реалізовані базові правові цінності демократичного суспільства. Принципово важливим є той факт, що такі критерії охоплюють практично всі суттєві аспекти діяльності суду, не обмежуючись лише показником «скасованих чи змінених рішень».

Світлова практика також свідчить про те, що методологія оцінювання якості розроблялась саме як елемент ад-

міністрування судової системи, як інструмент оцінювання «успішності роботи конкретного суду», який не завжди варто використовувати як основу для порівняння судів між собою, оскільки ті методологічні проблеми, які при цьому виникають, не мають коректного вирішення, і тому такий підхід стає неприпустимим.

Ініціатива застосування методології оцінки якості діяльності суду спершу мала виключно національний характер. Наприклад, в США ще з початку 80-х років на різних рівнях судової системи йде активна діяльність з розробки та впровадження таких стандартів, які згодом викладено у вигляді Стандартів Діяльності Судів Першої Інстанції (Trial Court Performance Standards). З 1995 року ця методологія оцінювання вже інституалізувалась у якості важливого елементу адміністрування та контролю в судовій системі як на рівні штатів, так і на федеральному рівні. У 2005 році було запропоновано Courttools – методологію оцінювання якості, яка базувалась на об'єднанні раніше визначених критеріїв у 10 вимірах, що охоплювали ключові елементи (доступність, ефективність роботи присяжних, дотримання термінів тощо). За три роки цей підхід було трансформовано у framework for court performance measurement. Особливістю цієї методології були, з одного боку, використання стандартної шкали виміру окремих критеріїв, з іншого – застосування чотирьох нових комплексних критеріїв – результативність, ефективність, процесуальна справедливість, економічність. Виправданість такого підходу може бути оцінена лише згодом, на основі узагальнення практики його застосування. Однак показовим є прагнення до створення технологічно простих інструментів оцінювання якості, які придатні до використання в реальній практиці адміністрування судової системи.

В європейських країнах останнім часом також було розроблено кілька національних моделей оцінювання якості, що мали подолати фрагментарність та неповноту існуючих способів оцінювання та претендували на статус цілісної методології оцінки якості. З 2003 року Проект оцінки якості реалізується у північній Фінляндії (юрисдикція Апеляційного Суду Рованіємі), що має чітку орієнтацію на визначення якості через міру відповідності характеру та змісту діяльності суду певним суспільним потребам («focus on the customer»), які власне й утворюють критерії якості. Багато в чому схожий підхід було використано у Нідерландах, де використовувався традиційний підхід до оцінки адміністративних (управлінських) послуг публічних органів влади, що дозволило використовувати термін «судові послуги», та методологію оцінки сервісної діяльності. Така оцінка чітко «прив'язувалась» до вирішення завдань модернізації судової системи. Це найбільш відомі і, можливо, найбільш вдалі спроби створення моделі оцінки якості. Базовою ідеєю цих ініціатив було визнання необхідності визначити фундаментальні цінності, що лежать в основі функціонування суду в демократичному суспільстві та утворюють ідеологічний контур досконалого суду, і на цих засадах – знайти уніфіковані та раціональні процедури визначення того, як можна оцінювати якість діяльності суду, тобто його відповідність ідеологічним стандартам досконалого суду.

Зважаючи на спільність політико-правового розвитку в сучасній Європі, зокрема в ЄС, виникла проблема узгодження таких підходів, що стають все більш важливим інструментом зміцнення ролі судів в процесах демократизації. Саме це дозволяє говорити про існування «європейських стандартів судового адміністрування», одним з компонентів яких є узгоджені підходи до оцінювання діяльності судів. Ці питання активно обговорюються в рамках РЕ, передусім в Європейській Комісії з ефективності правосуддя (далі – СЕРЕJ) та у Консультативній Раді європейських суддів (далі – ССJЕ).

Особливе значення в цій сфері мала діяльність СЕРЕJ, що була створена у 2002 році відповідно до Ре-

зольції Комітету Міністрів (2002)¹² «Про створення Європейської комісії з ефективності правосуддя (СЕРЕJ)» (додатком до якої були Статут та релевантні акти РЄ) [7]. Резолюція містила чітку вказівку на правовий статус СЕРЕJ: а) вона не могла виконувати контрольні та моніторингові функції щодо регіональних договорів у сфері захисту прав людини, хоча і була предметно пов'язана з імплементацією ЄКПЛ; б) маючи організаційну автономність у якості самостійного консультативного органу РЄ, СЕРЕJ була зобов'язана координувати свою діяльність з іншими аналогічними органами (перш за все, Європейським Комітетом правового співробітництва); в) Комітет Міністрів РЄ визнавався органом, що визначає статус та контролює діяльність СЕРЕJ; г) організаційна автономність створювала можливість гнучкого реагування на актуальні проблеми шляхом створення «тематичних робочих груп» та міжінституційної взаємодії.

Статус та функції СЕРЕJ мають тлумачитись з урахуванням того, що метою її створення була необхідність реальної та дієвої національної імплементації стандартів справедливого суду, що вироблені ЄСПЛ на основі тлумачення ст. 6 ЄКПЛ. Фактично ж предметна сфера була ширшою, оскільки значення мали також і правові положення, що стосувались ст. 5 та ст. 13 ЄКПЛ. Серед пріоритетів з самого початку було вироблення стандартів оцінювання якості роботи судів.

Узагальненням світової та європейської практики в цій сфері стали два документи, що містили виклад рамкової концепції оцінювання якості роботи судів: а) Висновок 11 (2008) ССJE «До уваги Комітету Міністрів РЄ про якість судових рішень»; б) «Контрольний перелік на тему сприяння правосуддя та судам», ухвалений СЕРЕJ. Ці документи близькі термінологічно та концептуально, однак практичні аспекти більш повно розглянуто в Контрольному переліку. [8]

Саме тут було визначено базові принципи, що стосувались організації правосуддя, з метою забезпечення відповідності державної політики з функціонування судів потребам та очікуванням користувачів судових систем та зменшення навантаження на ЄСПЛ. Завданнями СЕРЕJ було визнано наступне: 1) використовуючи уніфіковані статистичні методи та спеціальні оціночні процедури, визначити основні результати діяльності національних судових систем; 2) забезпечувати постійний діалог стосовно того, як працюють судові системи в Європі, та ідентифікувати проблеми і визначити шляхи їх усунення; 3) розробити спеціальні інструменти оцінювання, що будуть адаптуватись до існуючих в різних державах національних судових систем та дозволять отримувати інформацію про існуючі проблеми та розробляти програми підвищення ефективності функціонування судів; 4) за запитами окремих держав надавати комплексну підтримку національних програм імплементації міжнародних стандартів захисту прав людини; 5) за потреби – надавати відповідним органам РЄ пропозиції стосовно підготовки нових правових актів чи внесення змін до чинних.

СЕРЕJ приділяє значну увагу моніторингу та оцінюванню діяльності судів у країнах – членах РЄ. В своїх документах СЕРЕJ зазначає, що «моніторинг та оцінювання набувають дедалі більшого значення як інструмент, який дає змогу проводити вимірювання ситуацій, визначати результати реалізації політики та асигнувати ресурси, яких стає дедалі менше». Крім того, «системи моніторингу та оцінювання повинні сприяти підвищенню дієвості правосуддя та якості роботи судів, а, отже, забезпечувати більш узгоджену реалізацію завдань» [9, с. 120].

Організаційна структура СЕРЕJ побудована по аналогії з іншими консультативними органами як РЄ так і ЄС, що забезпечує досить ефективну міжінституційну взаємодію. Основна форма – пленарні сесії за участю всіх

учасників, що проводяться не рідше, ніж двічі на рік. В міжсесійний період діє Рада з чотирьох осіб, що обираються на пленарних засіданнях. Функції організаційного забезпечення покладено на Генеральний Секретаріат. Однак найбільш важливою формою роботи є діяльність тематичних робочих груп (чисельністю до 7 осіб), які власне і забезпечують основні аналітичні та інформаційні продукти СЕРЕJ [10, с. 4].

В рамках СЕРЕJ постійно працює Робоча група з визначення якості правосуддя, яка за останні роки розробила та запровадила в дію Контрольний список перевірки якості правосуддя та функціонування суду (2008), Посібник щодо дослідження задоволеності громадян – учасників судових проваджень функціонуванням суду в країнах РЄ (2010), Анкету збору інформації про доступ до приміщення суду й організацію перебування в суді (2013) та інші інструменти.

СЕРЕJ у своїх регулярних звітах, які готуються та публікуються кожні два роки, наголошує на важливості та необхідності процесів моніторингу стану ефективності та якості судочинства в окремих країнах – членах РЄ. Цей механізм базується на використанні норм «м'якого міжнародного права», що формулюються в аналітичних матеріалах і не завжди відтворюються в актах інших інститутів РЄ. Але за змістом це є класичні рекомендаційні норми. Наприклад: «періодична оцінка та моніторинг якості правосуддя і функціонування судів рекомендується як частина процесу управління судами» [9, с. 124]. В інших випадках пропонуються рекомендації щодо релевантного інструментарію: «інформація стосовно рівня задоволеності громадян – користувачів судів та працівників судів (суддів і працівників апарату суду) роботою суду, а також щодо рівня їхньої довіри до суду є доцільним інструментом для формування політики стосовно підвищення якості функціонування судової системи» [9, с. 94].

У регулярних звітах є окремий розділ щодо наявності стандартів якості роботи суду в країнах – членах РЄ, а також показників оцінки такої якості. Така порівняльна оцінка є важливою для оцінки ступеню імплементації відповідних рекомендацій. Загалом СЕРЕJ фіксує тенденцію росту кількості країн – членів РЄ, які затверджують стандарти якості функціонування судової системи та розробляють відповідні інструменти оцінювання.

У 2010-2015 роках суттєві зміни відбулись в Україні, де після кількох років пілотного застосування відповідних інструментів вони були рекомендовані Радою суддів України для регулярного використання. Перші оцінки якості роботи деяких українських судів, засновані на даній методиці, вже дають цікаву інформацію для роздумів та висновків незагального характеру і не в стилістиці переважно негативних стереотипів масової свідомості. Результати оцінювання дають інформацію щодо того, як поліпшити роботу конкретних судів, як на рівні здійснення судочинства (процесуальна діяльність суду), так і з точки зору організації роботи суду як специфічної установи.

За своїм призначенням оцінювання якості роботи суду є управлінським інструментом, що має не лише зафіксувати певний профіль поточної ситуації конкретного суду (для цього існує статистична звітність), але й встановити рівень досягнення певних цілей, ступінь вирішення завдань, що є ключовими для суду як специфічної установи. Визначення таких цілей та інструментів оцінки відбувається на основі рекомендаційних норм РЄ, що базуються на стандартах справедливості судового розгляду, що вироблені ЄСПЛ. Специфікою цих стандартів є те, що вони до певної міри мають також і «позапроцесуальний характер», оскільки стосуються адміністрування роботи суду та доступу до суду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про забезпечення права на справедливий суд : Закон України від 12 лютого 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/192-19/paran834#n834>.
2. Система оцінювання роботи суду : стандарти показники, критерії та методи (СОПС) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rsu.court.gov.ua/userfiles/file/DSA/RSU_site/2015/risennya2802042015.pdf.
3. Москвич Л. М. Ефективність судової системи : концептуальні засади. Монографія / Л. М. Москвич. – Х. : ФІНН, 2011. – 372 с.
4. Проблеми забезпечення ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні : монографія / Кол. Авторів : за заг. ред. В. І. Борисова, В. С. Зеленецького. – Х. : Право, 2008. – 400 с.
5. Бринцев В. Д. Стандарти правової держави : втілення у національну модель організаційного забезпечення судової системи / В. Бринцев. – Х. : Право, 2010. – 464 с.
6. Albers P. New Developments in Court Quality System and Court Performance Policies / P. Albers. – Huntington – Strasburg : CEPEJ, 2011. – 35 p.
7. Resolution Res (2002)12 establishing the European Commission for the efficiency of justice (CEPEJ)(Adopted by the Committee of Ministers on 18 September 2002at the 808th meeting of the Ministers' Deputies) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Res\(2002\)12Sector=secCMLanguage=lanEnglishVer=originalBackColorInternet=9999CCBackColorIntranet=FFBB55BackColorLogged=FFAC75](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Res(2002)12Sector=secCMLanguage=lanEnglishVer=originalBackColorInternet=9999CCBackColorIntranet=FFBB55BackColorLogged=FFAC75)
8. Міжнародні стандарти у сфері судочинства. – К. : Істина, 2010. – 488 с.
9. CEPEJ. Report on European judicial systems (Edition 2014) : efficiency and quality of justice [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.coe.int/t/dghl/cooperation/cepej/evaluation/2014/Rapport_e.
10. Johnsen T. The European Commission For The Efficiency of Justice (CEPEJ). Reforming European Justice System / T. Johnsen // International Journal For Court Administration. – December, 2012. – P. 3–12.

УДК 341.61(477)

ЗАСОБИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ

**Сировий О.В.,
к.ю.н., доцент**

Запорізький національний технічний університет

**Чураєва А.С.,
дійсний член**

Енергодарська мала академія наук учнівської молоді

У статті розглянуто поняття та види збройних конфліктів і висловлено власне бачення щодо виду збройного конфлікту на сході України. Досліджено засоби врегулювання конфліктів у сучасному міжнародному праві та визначено основні засоби, що використовуються для врегулювання конфлікту на сході України. Вироблено пропозиції щодо можливого розширення засобів врегулювання конфлікту на сході України.

Ключові слова: збройний конфлікт, схід України, бойові дії, Мінські перемовини, міжнародні засоби врегулювання, ООН, ОБСЄ.

Сыровой А.В., Чураева А.С. / СРЕДСТВА МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВОГО УРЕГУЛИРОВАНИЯ ВООРУЖЕННОГО КОНФЛИКТА НА ВОСТОКЕ УКРАИНЫ / Институт управления и права Запорожского национального технического университета; Энергодарская малая академия наук ученической молодежи, Украина

В статье рассмотрены понятия и виды вооруженных конфликтов, и подано собственное видение касательно вида вооруженного конфликта на востоке Украины. Исследованы средства урегулирования конфликтов в современном международном праве, и определены основные используемые средства урегулирования конфликта на востоке Украины. Выработаны предложения о возможном расширении средств урегулирования конфликта на востоке Украины.

Ключевые слова: вооруженный конфликт, восток Украины, боевые действия, Минские переговоры, международные средства урегулирования конфликтов, ООН, ОБСЕ.

Syrovyy O.V., Churayeva A.S. / MEANS OF INTERNATIONAL LEGAL SETTLEMENT OF ARMED CONFLICT IN THE EAST OF UKRAINE / Institute of management and law of the Zaporozhye national technical university; Energodarsky Junior Academy of Youth Sciences, Ukraine

The article deals with the concept and types of armed conflicts. Existence of different definitions of armed conflict types in the East of Ukraine is stated and own vision is given concerning the type of armed conflict in the East of Ukraine as such which comprises signs of both international and non-international armed conflicts that gives the opportunity to use all the possible means of international conflict solution.

Means of conflict solution in modern international law are investigated. It is defined that the main types of conflict solution in the East of Ukraine are negotiations and consultations which resulted in signing of a number of armistice agreements, assignment of arms, and improvement of the humanitarian situation in the East of Ukraine, and also good offices concerning the organization of the specified negotiations, investigation of the situation by observers of the Organization for safety and cooperation in Europe.

Existence of continuous violations of the developed arrangements defines the need of offers development concerning possible expansion and improvement of means of conflict settlement in the East of Ukraine. Among possible means of armed conflict solution in the East of Ukraine the following are defined: 1) attraction to participation in conflict settlement of all countries which signed the Budapest memorandum by which to Ukraine is guaranteed territorial safety and the sovereignty; 2) activation of the United Nations Security Council concerning making a decision on introduction of peacekeepers of the United Nations for cultivation of the conflict parties through differentiation and providing a ceasefire regime; 3) carrying out transparent elections on the territory of «Donetsk People's Republic» and «Luhansk People's Republic» under the Ukrainian laws or introduction of the international temporary administration of the United Nations.

Key words: armed conflict, East of Ukraine, military operations, Minsk negotiations, international means of conflict settlement, UN, OSCE.